

דברי חכפר

ישראל במלחמה

גיליון מס. 2896* יא תשרי תשפ"ו * 3 באוקטובר 2025
כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

וּבִסְכַּת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים,
 כָּל הָאָזְרַח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ
 בִּסְכֹת. לְמַעַן יֵדְעוּ דְרֹתֵיכֶם
 כִּי בִּסְכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.

על הדרך / הפינה של דודו

כל נדריי

לפעמים גם אני
נוֹדֵר נְדָרִים.
נְדָרִים שֶׁל חֵל.
כְּמוֹ לַעֲרֹךְ מַסֵּעַ אֶל
קִבְרוֹ שֶׁל אָבִי הַנָּטוּעַ
בְּצוּק מַעַל הַיַּרְמוּק
בְּבֵית הַקְּבֻרוֹת הַיֵּפָה בְּעוֹלָם.

לְשׁוֹב בְּשִׁבִּיל הַלֵּב אֶל הַפְּסִים
הַמַּעֲקָמִים שֶׁל רֶכֶת הַעֵמֶק
בְּדֶרֶךְ לַגְרוּטָאוֹת פְּלֵא הַחֲשֵׁמֶל
שֶׁל פִּנְחָס רוֹטְנֶבֶרג בְּנֵהרִים שֶׁל יְלֻדוֹתַי.

לְהַמְלִיט אֶל הַשִּׁיחִים בִּינֵיהֶם הַסִּתְתֶּרְתִּי
כֹּל עוֹד רוּחִי בִּי כְּאִשֶּׁר כָּל יְלָדֵי הַקְּבוּצָה
רָדְפוּ אַחֲרַי כְּדֵי לְכַלּוֹת בִּי אֶת זַעֲמָם.
אֵלֶּה הֵם סֵתָם נְדָרִים פְּשׁוּטִים שֶׁל חֵל
בְּרָגָעִים קָשִׁים שֶׁבָּהֶם אֲנִי נוֹדֵר לַעֲצָמִי
עוֹד וְעוֹד נְדָרִים עַד שְׁאוּכַל
רַק עוֹד פֶּעַם אַחַת בַּחַיִּים לְרַקֵּד שׁוֹב
אֶל יִבְנָה הַגְּלִילָה עִם מוֹסֵי הַמֶּאִירִי.

סליחה

בְּכָל יוֹם כְּפוּר
אֲנִי נִגְלָה לַאלֹהִים.
מִבֵּי־שׁ וְנִכְלָם הוּא
נֹצֵב מֵאַחֲרֵי הַדָּלֶת וּמִנְסָה
לְהַסְתִּיר אֶת פָּנָיו
שֶׁלֹא לִרְאוֹת אֶת פָּנָיו הַמְאֻשִּׁימוֹת.

אֲנִי שׂוֹאֵל לְשִׁלּוּמוֹ
וְהוּא עוֹנָה בְּקוֹל חֲנוּק
מִדְּמָעוֹת
אֲנִי נוֹזֵף בּוֹ וְכוֹעֵס נוֹרָא
וְהוּא בּוֹכָה כְּמוֹ יֶלֶד קָטָן
וּמִתְפַּלֵּל שֶׁלֹא אֶעֱשֶׂה לוֹ.

וְאֲנִי מִתְקַצֵּף נוֹרָא
כִּי זֹאת הַפֶּעַם
מִמֶּשׁ הַגְדִּישׁ אֶת הַסָּאָה
וּמִחֲלִיט לְהַכְרִית אוֹתוֹ מִתּוֹכִי
לְעוֹלָמִי עַד
בְּאֶפֶן סוֹפִי וּמִחֲלֹט

וְאֲנִי יוֹדֵעַ
שֶׁאֵף עַל פִּי
שֶׁקֶצְפִּי יִלֵּךְ וְיִגְבֹּר
יִגְיעַ הַרְגֵּעַ בּוֹ יִכְבְּשׁוּ
רַחֲמֵי אֶת כְּעָסִי וְאֲנִי
אֶסְלַח לוֹ
רַק עוֹד הַפֶּעַם
יְדִי.

בבכי אותי תקצור - מדינה הלומת קרב

מה תרעש אבי / בארי חזק

מה תרעש אבי,
אבי השותק, המלא
צעקתו
אגרופי בשערותיך, אני,
שהנני מכאוביך
העתידים לבוא.
איך לא אזכור
כי בדמעה אותי זרעת
ובבכי אותי תקצור.

השיר הזה של בארי חזק ליווה אותי ימים רבים. ככל שחולפות השנים כן יותר נדמה לי שהבציר של שנת 73 היה בציר משובח ביותר. מלחמת יום כיפורים הייתה הדיפרסיה שחטפה מדינת ישראל אחרי המאניה הגדושה באופוריה של מלחמת ששת הימים. היית מצפה שהן תאזנה אחת את השניה, אך במקום זה התחרפנה החברה הישראלית והפכה להיות חברה מאניה דיפרסית שהולכת מאז הלומת קרב ואפשר לראות עליה בעליל שהיא נמצאת בפוסט טראומה חריפה ובלתי חולפת.

בארי חזק שגדל בקיבוץ אפיקים לא הרחק ממני שגדלתי באשדות יעקב, כתב שיר נהדר ונורא שנקרא "ריבונו של עולם". השיר הזה הוא עלינו. אנחנו הם אלה שנשארנו תקועים שם לעזאזל כמו רפאים בשדות הקרב של עזה ורפיח והחוזה הסינית שבסיני, מתנו והמשכנו ללכת וכמו השמש לא זרחה עלינו מאז: אנא הגבר עוצמת אותותיך/ כאן אני לא שומע, לא יודע/ האם שוב תקעת פרח

ברזל בדש האנטנה?/ אתה עדין כל כך/ למה אתה כה רכוכי?/ למה אתה תמיד אזרחי?/ האם אני נשמע היטב? עבור, / עבור, גם אתה נשמע קטוע.../ אתה נשמע פצוע, אתה/ בעמק מאורגן היקפית/ הרים וכינרת אחרת... וככל שחולף הזמן מאז כן גוברת התחושה שלא רק אלוהים אלא גם אף אחד אחר לא שומע.

חָטַאתִי תִּכְךָ אָשׁוּב

• יום הכיפורים תשפו

יום של חשבון נפש, יום של בקשת סליחה, יום שבו השאיפה לנתינה ולאי פגיעה, עולה על כל שאיפה אחרת.

זאת ההזדמנות שלי לבקש סליחה מכל מי שפגעתי בו, אם בכתב ואם בעל פה. אני תמיד משתדלת לכתוב בעט לא מושחזת, אבל, אם בכל זאת מישהו נפגע ממני, אני מבקש סליחה ומחילה.

• סוף עונת הבריכה

עברו, חלפו להם ארבעת חדשי הקיץ ושוב הבריכה יוצאת לחופשה השנתית שלה לשמונה החדשים הבאים. תודה לנחמן שניהל, בעזרתה של אבלין את הבריכה. תודה להרולד שתפעל אותה למופת! תודה לעידן בן-זאב המציל, שהציל אותנו כשהמציל הראשון עזב, תודה למעייני שניקתה וטיפולת כל כך יפה במקום ותודה לצוות הנוי שטיפח את הדשא והירק שמסביב לבריכה.

• ועוד על ערן שלם ז"ל מרמת יוחנן

בשבוע שעבר כתבתי על סרן שלם ז"ל אשר נפל במלחמה בעזה, ועל ארבעה הדורות של משפחת שלם, אשר הם מבטאים את היסודות העמוקים של הציונות המקורית: בניין הארץ והגנה עליה, יחד עם יצירה תרבותית מקורית. לחיזוק הדברים אני מעתיקה כאן את מה שכתב לי מיקי נוי, מיד לאחר שהטור התפרסם:

שלום תמר, לאור זה שכתבת על ערן שלם מרמת יוחנן, רציתי להוסיף כמה מילים על סבא שלו אלישע שלם. אלישע היה מגדל האבוקדו המיתולוגי של רמת יוחנן בעל ידע רב בגידול עצי פרי סובטרופים. אלישע גידל מנגו, לי'צי וכמובן אבוקדו, בזמנו המלצתי עליו כמגדל מצטיין ארצי, ולשמחתי הוא זכה בפרס. "הלוחש לעצים", תמיד מזמרה תלויה על חגורתו, איש שקט, נעים הליכות ובעיקר חכם ובעל ניסיון רב. מעבר לכך הוא היה מח"ט צנחנים אמיץ ומוערך, חייליו העריצו אותו..... טוב שנפטר לפני נפילת נכדו במלחמה הארורה

הזו. נכד נוסף עובד היום במטע, גם הוא מילואימניק לוחם בסיירת מטכ"ל.
משפחה מפוארת!!

ואני הוספתי לדבריו: אחד החיילים שהעריצו אותו היה אחי, זאביק שהיה
בחטיבת הצנחנים.

כאמור, משפחה לתפארת, וחבל על דאבדין ולא במהרה משתכחין.

• טיול הותיקים

אם כבר הזכרתי את מיקי נוי, אני רוצה להודות למיקי ולעמליה על הטיול
הנהדר שהיה לנו השבוע לקצה אצבע הגליל. חזינו במו עינינו בהיסטוריה
הקרובה והרחוקה של האיזור, בהרס ובשיקום בצד שלנו, לעומת ההרס העצום
של אלה אשר תקפו אותנו. ביקרנו ב"חניון האלה" לא רחוק מפתח, העפלנו
למשגב עם, שם פגשנו את אריה גידו מעמודי התווך של הקיבוץ, אשר בתו
ומשפחתה מצאו אצלנו מקלט זמני בעת הפינוי. ליד מטולה נפגשנו עם "האני"
שכשמו כן הוא – מתוק כמו דבש. אסור היה לצלם אותו, מי שהיה חייל בצבא
לבנון, מחשש למה שעלול לקרות למשפחתו שעדיין מצויה מעבר לגבול. האני,
לא זו בלבד שסיפר לנו בעברית שוטפת את מה שעבר על חיילי צד"ל, אלא
בעיקר נתן לנו נאום ציוני נלהב, ושכנע אותנו כמה טובה מדינת ישראל
לאזרחיה!

הסיום המיוחד של הטיול היה בכפר רג'ר (בעצם צריך לכתוב ע'גר, כי האות
הראשונה מבוטאת כמו ר גרונית עמוקה ונכתבת בערבית עם ע' בתחילתה).
הכפר המיושב על ידי נוצרים עלווים מטופח ואסתטי מאד, וארוחת הצהריים
במסעדה BLUE LINE הייתה סעודת מלכים ממש! גם לרג'ר יש סיפור מאד
מעניין על מערכת הקשרים עם מדינת ישראל, עם האו"ם, מדינת לבנון וסוריה.
השם BLUE LINE הוא על שם הקו הכחול שהאו"ם שרטט, וחצה את הכפר
לשניים בין ישראל לבין לבנון. היום הוא בשטח ישראל, וכבר לא צריך אישור
מהצבא להיכנס בשעריו, והוא פורח על תירות, עבודת חוץ וכנראה גם על
פרנסות שמאפיינות שכנות לגבול.

לאורך כל הדרך ליוו אותנו המוני חצבים. מי ייתן והם יבשרו על שנה גשומה.
אנחנו זקוקים לגשם מאד מאד.

תודה למיקי, ותודה גדולה מאד לעמליה שדאגה ותכננה עד הפרט האחרון,
וכמו מטפלת טובה, הזכירה לנו להביא סוודר, כדי להתגבר על קור המזגן
באוטובוס. לאותם אנשים, כמוני, למשל, שלמרות התזכורות שלה שכחו להביא

פִּינֵת הַהֶנְצָחָה / דוד אלמן

מינה סלע ז"ל - (26/5/2023 - 23/3/1930)

מינה מקבוצת הוותיקים, מייסדי הקיבוץ. מינה נולדה בפולין ובהגיעה לגיל 6 עברה לרואן שבצרפת. הנאצים כבשו אז את צרפת ומינה עם משפחתה הוסתרו שם. עלתה ארצה ב 1948 וממנסורה הגיעה לכפר הנשיא. כאן הקימה משפחה. עבדה כמטפלת וברבות הימים ניהלה את מחסן הבגדים. מינה, אישה צנועה אך בעלת בקורת נוקבת על המתרחש. היתה שותפה פעילה במפגשי החברותא ב"מפגש". מינה תיזכר אצלנו אף היא כמייסדי אבני דרך בקהילה.

<https://khbbm1.wixsite.com/0000-00>

הביא דוד אלמן - פניות כלשהם הפנו אלי - רק לא בטלפון (בעיית שמיעה)

בית כפר הנשיא משתתף בצערו
של מיכי חייט והמשפחה
עם פטירת האם
פני חייט ז"ל
שולחים ניחומים

בית כפר הנשיא משתתף בצערה
של מירי נחושתן והמשפחה
עם פטירת האב
שלמה (סנדו) זהבי ז"ל
שולחים ניחומים

48 חטופים וחטופה נמצאים כבר 729 ימים בשבי

**אל"מ אסף
חממי**

בן 41 מקריית אונו, נחטף מסמוך לנירים

נפל בקרב

עדיין בעזה

מפקד החטיבה הדרומית באוגדת עזה, אלוף-משנה אסף חממי, נהרג בקרב עם מחבלים. כך הותר לפרסום כמעט חודשיים אחרי המתקפה. הוא הותר אחרי אשה ושלושה ילדים. יחד איתו נהרגו שני לוחמים מהחפ"ק שלו: סמ"ר תומר יעקב אחימס ז"ל וסמל קיריל ברודסקי ז"ל. גם גופותיהם נחטפו לעזה.

סגן-אלוף (מיל') גלעד בלנק, מנהל הלחימה של החטיבה הדרומית וחבר קרוב של חממי, סיפר: "אסף היה מאוד ערכי וצנוע. כשהיה צריך הוא קיבל החלטות אמיצות וקשות, הצליח לראות כל אחד ואחת מפקודיו וזה לא משנה מי הוא היה ומה דרגתו. אין מפקדים כאלו. אמרתי את זה עוד בחייו. קשה מאוד לאבד חבר ומפקד. הרוח של חממי הייתה איתנו כל הלחימה".

טל חיימי

בן 42 מניר יצחק, נחטף מניר יצחק

נפל בקרב

עדיין בעזה

בן 42 במותו, טל נפל בקרב בניר יצחק. גופתו נחטפה ומוחזקת בידי חמאס בעזה

**סמ"ר איתי
חן**

בן 20 מנתניה, נחטף ממוצב נחל עוז

נפל בקרב

עדיין בעזה

סמ"ר איתי חן נהרג ונחטף בעת שנלחם עם חבריו לטנק מגדוד 77 בנחל עוז. עם תחילת המתקפה הוא עדכן את הוריו על מתקפת הטילים ועל כך שהוא יוצא לפעילות מבצעית. זה היה הקשר האחרון שלהם איתו. במשך 158 ימים הוא הוגדר עם חבריו לטנק כמנותק קשר עד שגילו שנחטף. יחד איתו נחטפו מתן אנגרסט ודניאל פרץ. החבר הרביעי לטנק, תומר ליבוביץ ז"ל, נפל גם הוא אך לא נחטף.

איתי הוא בעל אזרחות אמריקנית מצד אביו רובי, ואזרחות גרמנית מצד אימו חגית. הוא האמצעי מבין שלושת בני משפחת חן - אח קטן לאורי ואח גדול לאלון. כשהיה בתיכון נהנה לטייל בארץ והיה מש"ץ (מדרך שטח צעיר) בשל"ח. הוא שיחק כדורסל באופן מקצועי עד לגיוסו לצבא.

על אף ההודעה על מותו, בחרו בני המשפחה שלא לשבת שבעה עד להשבתו של איתי ארצה. הם מנהלים מאבק בינלאומי להשבת החטופים, ובמסעותיהם בעולם הם ניהלו פגישות עם דיפלומטים, ביקרו כמה פעמים בבית הלבן ובבית קטאר דוחא.

סליחה

שלא הצלחנו, שאלם, נאשים,

לוחמים, מואלבים, שבחים, מפאנים,

פאלאים, חלשים, רוצחים, נאשים,

מופקחים, פאלאים, אלוקים, מפאנים,

שבחים, פאלובים, מואלבים, אלוקים,

מאלונים, חלוקים, מואלבים, מואלבים...

שירי מלחמת חרבות ברזל

"אחי": השיר החדש של חנן בן ארי לאחיו המילואימניק

חנן בן ארי משיק את "אחי" - סינגל אישי ומטלטל על אחיו עמיחי, לוחם במילואים. שיר מלא אהבה, פחד ותקווה.

בערב ראש השנה האחרון, רגע לפני כניסת החג, קיבל חנן הודעת ווטסאפ מטלטלת מאחיו עמיחי: "אחי עוד מעט לוקחים לנו את הפלאפונים. אם קורה לי משהו אני מבקש שתעביר את ההודעה הקולית שאני שולח לך פה לאשתי ולבנות. אני אוהב אותך".

חנן שיתף: "זה הפחיד אותי ברמות. ניסיתי להתקשר אליו אבל הקו כבר היה מנותק. כל התפילות של החג היו רק עליו ועל החברים שנכנסו איתו ללבנון". כך נולד הפזמון של "אחי", אך חנן הודה כי "פחד מהמנחוס" ולא המשיך לכתוב עד שעמיחי שב בשלום. המילים עצמן נעות בין חרדה עמוקה לאמונה וקרבה משפחתית, ומבטאות את החשש ממכתב פרידה שלא יישאר זמן לקרוא לצד הכמיהה ליום שבו יוכלו לחזור, לשיר ולנגן יחד. בכך מצליח חנן לשזור סיפור אישי מאוד, שמהדהד לתחושות מוכרות של משפחות רבות בישראל.

רק חודשיים מאוחר יותר חזר חנן לשיר, השלים את כתיבתו והוסיף ליון גיטרה בהשראת אהוד בנאי – האמן האהוב עליו ועל אחיו. את ההפקה המוזיקלית יצר יחד עם תומר בירן. התוצאה היא שיר אישי, כואב ומלא תקווה.

בסיום דבריו כתב חנן בן ארי: "אני מקדיש את השיר הזה לאחי הבכור ולכל הגיבורות והגיבורים שעדיין נלחמים עבורנו. למשפחות והחברים שלא נרדמים בלילה ומתפללים לשובם של אהוביהם. ולכל המשפחות של אלו שכבר לא יחזרו, אני מחבק אתכם חזק".

אחי

שיר של חנן בן ארי

זה שיר שעוד נשיר אותו ביחד
נשיר ואז אתה תצחק בקול
תגיד, אף פעם לא ראיתי את זה ככה
סתם עשית מזה משהו גדול
ואז אתה תיקח את הגיטרה
ותנגן בשקט עיר מקלט
אני אבכה אתה תחפש את ההרמוניה
ולא תזיל גם לא דמעה אחת
אחי, אתה איתי בחלומות שלי
אני נרדם ומתעורר, נרדם ומתעורר
נרדם ושוב אחי
תלך תחזור שאלוהים ישמור
זה לא הזמן לשלוח לי מכתב פרידה
עוד לא הספקנו כלום

זה שיר שאתה עוד הולך לשמוע
זה לא יהיה ביום הזיכרון
גולנצ'יקים פלחה"ן 97
בדרך חזרה מלבנון
אף פעם לא ראיתי אותך ככה
אתה מואר מידי, וזה מפחיד
הקלטתי הודעה ולא הקשבת
פחדתי שאף פעם לא תספיק
אחי אתה איתי בחלומות שלי
אני נרדם ומתעורר, נרדם ומתעורר
נרדם ושוב אחי
תלך תחזור שאלוהים ישמור
זה לא הזמן לשלוח לי מכתב פרידה
עוד לא הספקנו כלום

- 3.10 קובי סמרנו
- 4.10 יבין בן רשף
- 5.10 זיוה מלינה
- 6.10 רז קורן
- אימרי צייכנר
- 7.10 עודד כץ
- יוחאי ג'קסון
- 8.10 שריטה סינה

סיפור לשבת

הסוכה שהצילה

"בסוכות תשבו שבעת ימים"

סוכה נפלאה הייתה לו לרבי דוד מלעלוב סוכת פלאים ממש, אשר הייתה עשויה עצים מגולפים בסימניהם של שנים עשרה השבטים.

בכל שנה באו רבים מבני ירושלים בימי חול המועד לחזות בסוכתו הנפלאה של רבי דוד.

שנה אחת עברה השמועה מפה לאוזן: השנה בנה רבי דוד סוכה רגילה! מה היום מיומיים?! מדוע? – שאלו איש את רעהו – מדוע השנה לא בנה רבי דוד את הסוכה המפארת כמידי שנה? לאיש לא הייתה תשובה לכך ורבי דוד עצמו לא היה מוכן להשיב ושאר הדבר בגדר תעלומה.

עד ש... במקרה נודע הדבר מפיו של חייט עני... חייט עני היה ר' זלמן מתגורר היה בצריף רעוע מט לפול בקצה העיר ובבית אין כל. שנה אחת הגיע חורף קשה רוחות עזות נשבו בחוץ ובבית פנימה קור עז. מפאת הקור חלה בנו בדלקת ראות קשה. הרופא שבא לראות את הילד נפעם ממצב הבית הדל ואמר: דעו לכם אליכם לחמם את הבית! הדליקו אש בתנור אם לא תעשו כן – מצבו של הילד יחמיר...

מה אעשה? – חשב ר' זלמן בליבו – מהיכן אקח כסף כדי לקנות עצי הסקה כדי לחמם את הבית? לפתע נכנסה מחשבה בליבו: שמא אלך לרבי דוד אולי יעזור לי... התעטף רבי זלמן במעילו המרופט והלך ברוח הסוערת לביתו של רבי דוד.

מה רצונך ר' זלמן? – שאל רבי דוד – מדוע זה באת אלי בלילה כה סוער?

עזור נא לי רבי – אמר ר' זלמן – בני חולה בדלקת ראות וזקוק אני לכסף כדי לקנות עצי הסקה לחמם את ביתי הקר.

שמע רבי דוד את צרתו של החייט ומצחו נחרש קמטים. לפתע אורו עיניו. המתן! – כך אמר – כסף אולם אין לי אבל עצים יש לי...

נטל רבי דוד המסור וניסר את עצי הסוכה שבביתו ערם אותם לערמה גדולה והניחם לפני ר' זלמן.
הא לך – אמר רבי דוד – חמם את הבית וה' ישלח רפואה שלימה לבנך... וכך היה...

צדיקים הבינו מה חשוב יותר להקב"ה סוכה נאה או פיקוח נפש...

